

R O M Â N I A
CURTEA DE APEL BUCUREŞTI
SECȚIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL
Sentința nr. 3645
ȘEDINȚĂ PUBLICĂ DIN 20.11.2013
CURTEA CONSTITUITĂ DIN :
PREȘEDINTE NĂSTASIE VERONICA
GREFIER MARIAN GEORGIANA-DANIELA

Pe rol este acțiunea în contencios administrativ formulată de reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII, în contradictoriu cu părătul CIBI IOAN, având ca obiect „acțiune în constatare”.

La apelul nominal făcut în ședință publică, a răspuns reclamantul, prin consilier juridic [REDACTAT] în baza delegației de reprezentare pe care o depune la dosar, lipsind părătul.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, care învederează instanței de judecată că, la data de 13.11.2013, la serviciul registrură, părătul a depus întâmpinare, în dublu exemplar, după care:

Nemaifiind alte chestiuni prealabile de invocat, Curtea constată cauza în stare de judecată și acordă cuvântul asupra fondului acțiunii.

Reprezentantul reclamantului solicită instanței de judecată admiterea acțiunii aşa cum a fost formulată, constatarea existenței calității de lucrător al Securității în ceea ce îl privește pe părăt, în conformitate cu art. 2 lit. a din OUG nr. 24/2008.

Curtea reține cauza în pronunțare asupra fondului acțiunii.

C U R T E A ,

Prin **acțiunea** înregistrată sub nr.unic 4252/2011 pe rolul Curții de Apel București – Secția a VIII-a Contencios Administrativ și Fiscal, reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității a solicitat, în contradictoriu cu părătul Cibi Ioan, să se constate calitatea acestuia de lucrător al Securității.

În motivarea acțiunii, a arătat că, prin cererea nr. nr. P/2913/09/14.10.2009 adresată CNSAS de către domnul [REDACTAT] se solicita verificarea sub aspectul constatării calității de lucrător al Securității, pentru ofițerii sau subofițerii care au contribuit la instrumentarea dosarului informativ nr.I 236113 (cotă C.N.S.A.S.), dosar în care părătul figurează în vol.1,f.17.

De asemenea, prin cererea nr. P 5723/09/28.06.2010 adresată CNSAS de către domnul [REDACTAT] se solicita verificarea sub aspectul constatării calității de lucrător al Securității, pentru ofițerii sau subofițerii care au contribuit la instrumentarea dosarului informativ nr.I 257470 (cotă C.N.S.A.S.), dosar în care părătul figurează în vol.1,f.2, 2v,27,31,36,40,45,46,55,66 și vol 2 f.2.

Tinând cont de prevederile art. 1 alin. 7, alin. 8 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirare a Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, cererea formulată este legală.

Așa cum rezultă din cuprinsul Notei de Constatare nr. DI/I/2869/14.12.2010, pârâtul a avut gradul de locotenent major în cadrul Inspectoratului județean Harghita, Serviciul 1 anterior anului 1989.

Așa cum reiese din toate documentele evidențiate în Nota de Constatare și depuse la dosar, activitatea pârâtului, în calitate de angajat al fostei Securități, se remarcă prin acțiunile ce au avut ca efect îngădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, recunoscute și garantate de legislația în vigoare la acea dată:

~ dreptul la secretul corespondenței, viață privată, prevăzute de art. 33 din Constituția României din 1965, coroborat cu art. 17 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice.

În drept, acțiunea a fost întemeiată pe art. 1 alin 7, 8, art. 2 lit.a, art. 8 lit.a, art. 11 alin 1 din OUG 24/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea 293/2008, coroborate cu art. 27 alin 1 și alin 5, art. 35 alin 5 lit.a din Regulamentul de organizare și funcționare al C.N.S.A.S. adoptat prin Hotărârea Colegiului CNSAS nr.2/2008 precum și dispozițiile art. 112 Cod procedură civilă.

În dovedirea acțiunii, reclamantul a depus: Nota de Constatare nr. DI/I/2869/14.12.2010, aprobată de către Colegiul C.N.S.A.S.; Dosar nr. I 236113(cota C.N.S.A.S.), vol. 1, f. 17; Dosar nr. I 257470 (cota C.N.S.A.S.), vol. 1, f. 1 -2, 4, 27, 31, 36, 40, 45, 46, 55, 66, 160 – 161, 163 – 164, 172 și vol. 2, f. 2; Cererea de verificare nr. P 2913/09/14.10.2009, adresată C.N.S.A.S. de către domnul [REDACTAT] Cererea de verificare nr. P 5723/09/28.06.2010, adresată C.N.S.A.S. de către domnul [REDACTAT]

La data de 20.01.2012, pârâtul Cibi Ioan a depus întâmpinare prin care a solicitat respingerea acțiunii în constatare astfel cum aceasta a fost formulată de reclamantă.

Prin sentința civilă nr. 911/10.02.2012, Curtea de Apel București – Secția a VIII-a Contencios Administrativ și Fiscal a admis cererea și a constatat calitatea de lucrător al Securității în sarcina intimatului.

Pentru a hotărî astfel, Curtea de Apel București a reținut și expus prevederile art. 2 din OUG nr. 24/2008, a arătat că, potrivit art. 28-35 din Constituția României din 1965, cetățenii republicii socialiste aveau totuși drepturi și libertăți care prin activitatea organelor de supraveghere și securitate au fost restrânse în mod nejustificat.

Curtea a apreciat că prin supravegherea și urmărirea repetată, sistematică din partea Securității și a colaboratorilor săi, drepturile prevăzute de Constituția din anul 1965 dobândeau un conținut iluzoriu, prin restrângerea lor.

Împotriva acestei sentințe a declarat **recurs** pârâtul CIBI IOAN, solicitând casarea acesteia și respingerea cererii reclamantului, invocând, în drept, dispozițiile art. 299, 304 și 304¹ Cod procedură civilă.

Recurentul a susținut că instanța de fond a ignorat calitatea sa de militar, apărător al legii și nu a verificat dacă au existat rațiuni legale pentru luarea de măsuri față de persoana la care se referă înscrisurile cauzei; că și-a atribuit drepturi procedurale pe care Legea 554/2004 și Codul de procedură civilă nu i le recunosc, acționând ca o instanță extraordinară și că nu a exercitat un rol activ pentru aflarea adevărului; că nici una dintre persoanele care s-a aflat în atenția sa, în calitate de ofițer de informații, nu a avut de suportat consecințe de natură administrativă, civilă sau penală și că a acționat strict în scopul prevenirii unor fapte de natură a aduce atingere siguranței statului român; că aplicarea unei pedepse penale nu este de competență instanței de contencios administrativ; că instanța de fond a admis în totalitate acuzațiile reclamantului-intimat, omitând însă motivele invocate de pârât în apărarea sa.

Prin Decizia nr. 5784/18.06.2013, Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția de Contencios Administrativ și Fiscal a admis recursul, a casat încheierea recurată și a trimis cauza spre rejudicare aceleiași instanțe.

Pentru a se pronunța astfel, Înalta Curte de Casație și Justiție a reținut că, în spătă, este incident motivul de recurs prevăzut de art. 304 pct. 7 Cod procedură civilă, care se referă la cazul în care hotărârea nu cuprinde motivele pe care se sprijină sau când aceasta cuprinde motive contradictorii ori străine de natura pricinii.

A reținut Înalta Curte de Casație și Justiție că judecătorul nu a examinat în cuprinsul hotărârii recurate relevanța împrejurărilor și argumentelor expuse în concret, în spătă, de către reclamant și părât, raportat la dispozițiile art. 2 lit. a din OUG nr. 24/2008, rezumându-se la enunțarea textelor legale și la o afirmație cu caracter general.

Art. 261 alin. 1 pct. 5 Cod procedură civilă indică, între elementele de conținut ale hotărârii judecătoarești, și expunerea motivelor de fapt și de drept care au format convingerea instanței, precum și cele pentru care s-au înlăturat cererile părților.

În dreptul intern, nemotivarea hotărârii judecătoarești este sanctioñată de legiuitor, pornind de la obligaþia statului de a respecta dreptul părþii la un proces echitabil, drept consacrat de art. 6 paragraful 1 din Convenþia Europeană a Drepturilor Omului.

Art. 6 paragraful 1 din Convenþia Europeană a Drepturilor Omului implică, mai ales în sarcina instanþei, obligaþia de a proceda la un examen efectiv al mijloacelor, argumentelor și al elementelor probatorii ale părþilor, cel puþin pentru a le aprecia pertinenþa.

Înalta Curte a apreciat că motivarea hotărârii judecătoarești înseamnă, în sensul strict al termenului, precizarea în scris a raþionamentului care îl determină pe judecător să admită sau să respingă o cerere.

În speþă de faþă, instanþa de control judiciar a considerat că hotărârea recurată nu îndeplinește cerinþele impuse de art. 261 alin. 1 pct. 5 Cod procedură civilă, întrucât instanþa de fond nu a expus în mod corespunþător argumentele care au condus la formarea convingerii sale.

În raport de prevederile art. 105 alin. 2 Cod procedură civilă, nemotivarea este un viciu de formă care atrage nulitatea hotărârii.

O asemenea modalitate de abordare a motivării unei sentinþe echivalează cu necercetarea fondului cauzei, ceea ce impune, în temeiul art. 312 alin. 5 teza I Cod procedură civilă admiterea recursului, casarea hotărârii atacate și trimiterea cauzei spre rejudicare aceleiași instanþe.

A reþinut Înalta Curte că, rejudecând după casare, instanþa fondului va examina îndeplinirea condiþiilor prevăzute de art. 2 lit. a din OUG nr. 24/2008 pentru constatarea calităþii unei persoane de lucrător al Securităþii, raportat la argumentele părþilor și având în vedere și practica în materie a Înaltei Curþi de Casaþie și Justiþie.

Analizând actele și lucrările dosarului, rejudecând cauza în fond după casare, Curtea constată că prezenta acþiune este întemeiată pentru considerentele ce vor fi expuse în continuare:

Dispoziþiile art. 2 lit. a din O.U.G. nr. 24/2008 definesc noþiunea de lucrător al Securităþii ca fiind „orice persoană care, având calitatea de ofiþer sau de subofiþer al Securităþii sau al Miliþiei cu atribuþii pe linie de Securitate, inclusiv de ofiþer acoperit, în perioada 1945 – 1989, a desfăþurat activităþi prin care a suprimat sau a îngrädit drepturi și libertăþi fundamentale ale omului”.

Din cuprinsul acestei prevederi legale, rezultă că pentru a se putea reține calitatea invocată, trebuie îndeplinite următoarele condiții:

1. Persoana să aibă calitatea de ofițer, inclusiv acoperit, sau subofițer al Securității în perioada 1945-1989.

În speța dată, această condiție este asigurată deoarece pârâtul a avut gradul de locotenent major în cadrul Inspectoratului județean Harghita, Serviciul 1 anterior anului 1989, astfel cum rezultă inclusiv din documentele semnate personal de acesta.

2. În calitatea menționată la punctul 1, persoana să fi desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngrădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului.

Și această condiție este evident asigurată în cauză, prin acțiunile expuse pe larg în nota de constatare întocmită de reclamant și dovedite cu înscrisurile depuse la dosar.

Așa cum se poate observa, toate măsurile întreprinse de către pârât au încălcat flagrant drepturi și libertăți fundamentale ale omului garantate prin legile în vigoare și la acea dată.

Acțiunile pârâtului au presupus grave imixtiuni în viața privată, încălcându-se concomitent dreptul la secretul corespondenței, viață privată, prevăzute de art. 33 din Constituția României din 1965, coroborat cu art. 17 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice.

Astfel, în calitatea sa de ofițer de Securitate, pârâtul a propus următoarele măsuri informativ-operative asupra unui „tehnician constructor la TCI Brașov, fost condamnat politic”, semnalat că „a urmat o perioadă cursurile Institutului Unitarian din Cluj/.../. Manifestă afinități față de elementele aparținând cultului Unitarian. La locul de muncă continuă să întrețină relații cu P.T. și P.A., aflați în atenția Serviciului 1, față de care face afirmații cu conținut dușmănos”:

- dirijarea rețelei informative pentru „cunoașterea persoanei sale sub toate aspectele, stabilirea în continuare a anturajelor sau persoanelor pe care le frecventează”
- efectuarea unor investigații de către pârât;
- punctarea și studierea în vederea recrutării unui informator „cu posibilități informative”;
- avertizarea sau ținerea în contact și influențarea sa cu un scop bine determinat”.

Măsura avertizării propusă de către pârât a fost pusă în aplicare, așa cum rezultă și din materialele depuse în probatoriu.

Curtea constată, față de cele expuse, că prin aceste activități pârâtul a îngrădit drepturile și libertățile recunoscute de legislația în vigoare la acea dată, respectiv dreptul la secretul corespondenței, viață privată.

Nu pot fi reținute apărările pârâtului în sensul că a desfășurat activitățile respective în deplină conformitate cu legea și cu ordinele primite, întrucât rațiunea adoptării legislației privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, precum și consecințele hotărârilor judecătorești pronunțate în urma parcurgerii procedurilor prevăzute de O.U.G. nr.24/2008, aprobată cu modificări prin Legea nr.293/2008 este arătată chiar în preambulul O.U.G. nr.24/2008, în care se arată că „în perioada de dictatură comunistă, cuprinsă între 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989, puterea comunistă a exercitat, în special prin organele securității statului, parte a poliției politice, o permanentă teroare împotriva cetățenilor țării, drepturilor și libertăților lor fundamentale”.

Rezultă fără echivoc că rațiunea adoptării acestui act normativ derivă din necesitatea cunoașterii de către membrii unei societăți postcomuniste a fostului regim totalitar, depășirii nivelului organizatoric, intelectual și moral impus de un sistem caracterizat prin structuri și moduri de gândire inadecvate, respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale, creării unei culturi politice autentice și a unei societăți civilizate, verificării a posteriori a comportamentului persoanelor care în prezent, candidează pentru sau după caz, ocupă demnități ori funcții publice (aflându-se în situația de a fi garanții Constituției și ai democrației) sau dețin titluri care implică o dimensiune morală primordială, legea neavând un scop punitiv și neinstituind o responsabilitate penală a celor în privința căror se va constata că au fost lucrători sau colaboratori ai Securității.

În esență, sub aspectul care interesează în cauză, OUG nr.24/2008, aprobată cu modificări prin Legea nr. 293/2008, urmărește scopul de deconspirare, indicat în preambul, a persoanelor care au contribuit la instrumentarea dosarului întocmit de Securitate, sau au efectuat activitățile prevăzute de actul normativ, prin consemnarea publică – publicarea în Monitorul Oficial al României Partea a III-a, și punerea la dispoziția mijloacelor de informare în masă de către reclamantul C.N.S.A.S., în temeiul art.12 alin.1 dinordonanță, a celor care ocupă demnitățile sau funcțiile enumerate în art.3, precum și a celor care își manifestă intenția de a candida pentru alegerea sau numirea în aceste demnități sau funcții publice, actul normativ antrenând doar eventuale consecințe de ordin moral în privința celor care au încălcăt drepturile și libertățile fundamentale ale altora în perioada dictaturii comuniste.

În acest context rolul instanței judecătorești investite cu soluționarea unei acțiuni în constatarea calității de lucrător sau după caz, colaborator, al Securității, nu este acela de a stabili vinovații sau de a le aplica pedepse și de a le individualiza, instanța nerealizând o justiție retributivă, ci de a verifica, pe baza copiilor certificate de pe documentele aflate în arhiva reclamantului C.N.S.A.S. și eventual, a altor probe, întrunirea cumulativă a

condițiilor prevăzute de lege pentru existența calității în discuție, rațiunea legii și rolul instanței fiind în acord cu principiile stabilite atât prin Rezoluția Adunării Parlamentare a Consiliului Europei nr.1096/1996, cât și prin jurisprudența C.E.D.O. ca expresie a celor mai înalte idei despre justiție și echitate (a se vedea hotărârea de Mare Cameră pronunțată la data de 16.03.2006 în cauza Zdanoka contra Letoniei; decizia de inadmisibilitate din 22.11.2001 în cauza Knauth contra Germaniei).

Așadar, fiind îndeplinite în cauză toate condițiile legale evocate anterior, Curtea apreciază că prezența acțiune este întemeiată, urmând a o admite, în temeiul art.11 raportat la art.2 lit.a din OUG 24/2008, și a constata calitatea părătului de lucrător al Securității în sensul legii.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE:**

Admite cererea formulată de reclamantul **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII** cu sediul în București, str. Matei Basarab nr.55-57, sector 3, în contradictoriu cu părătul CIBI IOAN, născut la data de 21.06.1949 în Deleni, comuna Idecu de Jos, fiul lui Mihail și Rusand, domiciliat în Miercurea Ciuc, bd. [REDACTAT] jud. Harghita.

Constată calitatea părătului CIBI IOAN de lucrător al Securității.

Cu drept de recurs în termen de 15 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședință publică azi, 20.11.2013.

PREȘEDINTE,
Năstasie Veronica

GREFIER,
Marian Georgiana-Daniela

**CONFORM CU
ORIGINALUL**

Red. N.V./Tehnodact. M.G.D./4 ex